

Contrast

Johan Heirman

Contrast ontstaat door als tegengesteld ervaren eigenschappen van lichtintensiteit, kleur en vorm. Sterke contrasten associëren we met mensenwerk, maar ze komen ook in de natuur voor, denk maar aan de tekening van een zebra of een orka. In de tuin zorgen felle contrasten voor onrust, gering contrast daarentegen voor rust, maar de volledige afwezigheid van ervan is dan weer saai en doods.

Binnen mijn tuinen zijn er weinig strakke lijnen of scherpe grenzen. Voor een deel ontlene ze, tenminste toch voor mezelf, hun charme aan de strakke omgeving. Contrast en variatie maken het leven boeiend; als alle tuinen zoals de mijne zouden zijn was er ook geen bal meer aan. Mijn buitentuin ontleent een deel van zijn wilde charme aan het boerenland en de gelikte platelandstuintjes er omheen. In een formele omgeving is een natuurtuin op zijn best. De wildste tuinen vind je misschien wel in de stad, waar de hunker naar natuur ook het grootst is.

Dat sommigen vinden dat dit geen tuinen zijn, is hun goed recht. Maar ze moeten wel eens ophouden mij er voortdurend op aan te spreken. Sanne is de 80 allang voorbij maar ze wel heeft een uitgesproken idee over hoe een tuin er uit moet zien: zoals die van haar, met lage, gemil-

Tuin van de auteur. (Foto: Johan Heirman)

limeterde buxushaagjes. Die onderhoudt ze natuurlijk niet zelf. Door het tuinhek heen zegt ze me dat ik toch eens iets zal moeten doen aan "dat groen" in mijn tuin. Of ze er last van heeft, vraag ik retorisch, want ik alleszins niet, zeg ik. Maar zij denkt te weten hoe het moet. Uit mijn tuin waaien nochtans geen distels over naar de burens, en ik zorg er voor dat mijn houtgewas niet over hun tuin hangt, als ze dat niet willen. Mensen beweren de natuur te adoreren, maar het moet allemaal wel proper blijven en netjes in de vakjes.

Hiermee kom ik bij een gebod van Pieter Verhagen in zijn aardige boek 'Het geluk van de tuin': « De plant is er voor de tuin. Dus geen natuurverering of nabootsing zonder meer, maar ook geen kunstmatige natuuronderdrukking en vooral geen oppervlakkigheid ». Een wat moeilijke evenwichtsoefening vind ik dat. Verhagen kende uiteraard

nog niet de natuurbeheertechnieken die Ger Londo zo omstandig en voorbeeldig voor tuingebruik te boek stelde. Maar Verhagens derde gebod bevalt me dan weer zeer: « Plant een tuin zoals het u belieft... uw tuin moet ook van u zijn, door u gewild en gemaakt. Ga alle vooropgezette vormgeving uit de weg. Ploeter opgewekt voort aan uw ern-

stige opvattingen, maar verslinger u niet aan hobby's of grillen ». Daar kan ik mee leven. Soms volstaat een smal randje gazon rond al dat wilds om het te kaderen, en aanvaardbaar te maken voor de goegemeente. En het contrast met de stedelijke en landelijke omgeving waar mijn tuinen hun plantaardig bewind mogen voeren draagt bij aan de paradijselijkheid van zowel mijn tuinen als die omgeving.

Door het contrast worden tegengestelden samengebracht. Als er te veel is van het ene brengt een vleugje van het andere evenwicht in het geheel, zoals de witte en zwarte punten in het yin-yang-symbool. Als krenten in de pudding, zoals Eckhart Kujken natuureservaten noemde. Of, met de woorden van mijn betreunde vriend Rob Leopold: als parels, uitgestrooid in het landschap, die we moeten koesteren en bewaren.